STOMATOLOGIE

Historie a náplň oboru

Lékař-stomatolog Aliaksandr Maiseyeu

STOMATOLOGIE

Zubní lékařství je samostatný medicínský obor.

Zabývá se diagnostikou, terapií a prevencí chorob dutiny ústní (zubů, dásní, ústních sliznic, jazyka, slinných žláz a čelistního kloubu) a tkání s nimi funkčně spojených.

HISTORIE

Starověký Egypt a Mezopotámie

Archeologické nálezy ukazují, že zubaři používali různé nástroje, jako jsou kleště, špičaté nástroje na vrtání a vytrhávání zubů, které mohly být vyrobeny z kamene, bronzu nebo jiných materiálů. Zubní výplně vyráběli z mletého ječmene, vosku a okrového prášku.
Chybějící zuby se nahrazovaly zvířecími či lidskými a upevňovaly se pomocí zlatých či stříbrných drátků.

Nejstarší známý zubař v historii byl **Hesy-Ra**, staroegyptský lékař, (**2600 př. n. l.)** Je považován za „prvního zubaře“, na jeho hrobce vytesán titul „Hlavní zubař“. Což představuje jednu z nejranějších známek specializované zubní péče v historii.

Starořecká období (5. století př. n. l.)

Hippokratés: Považován za otce medicíny, zaznamenával různé nemoci a léčebné metody, včetně problémů se zuby.

Galen: Římský lékař, který se zabýval anatomií a popsal strukturu zubů a jejich funkci.

Zubařství ve středověku

V lekařské literatuře jsou roztroušené zmínky o zubech.
Arabský lékař Abulcasis v 11století zmínuje odstraňování zubního kamene.
Ošetřením zubů se zabiváli nejenom lékaře, ale kováří, klenotnící, holiče.

Pierre Fauchard (1678 – 1763) - francouzský chirurg, je považován za zakladatele stomatologie jako speciálního lékařského oboru.

Dílo "Le Chirurgien Dentiste" (1728)

Jako první zavedl koncept plombování zubů a používal materiály, včetně **zlatých plátků a amalgámu**.
Pracoval na vývoji zubních protetik a používal **keramické materiály** pro výrobu umělých zubů.

Edward Angle (1855–1930) Je považován za zakladatele moderní ortodoncie. Zavedl moderní **systém klasifikace skusu** a vynalezl řadu ortodontických aparátů.

Greene Vardiman Black (1836– 1915),
Znám jako jeden ze zakladatelů moderní stomatologie.
Zkoumal příčiny zubní fluorózy a způsoby preparace kavit. Jedním z jeho mnoha vynálezů byla zubní vrtačka s nožním pohonem a klasifikace kariózních kavit, používaná dodnes.

Per-Ingvar Brånemark(1929 – 2014)
Švédský lékař a vědec, známý jako „otec moderní dentální implantologie“.Brånemark Osseointegration Center (BOC), pojmenované po svém zakladateli, bylo založeno v roce 1989 ve švédském Göteborgu.

Alfred C. Fones (1869 – 1938)
V roce 1906 ve státě Connecticut vyškolil svou asistentku Irene Newman, aby pomohla při prevenci zubních onemocnění, zejména zubního kazu a onemocnění dásní. V roce 1913 pak Fones otevřel první školu pro dentální hygienistky, což oficiálně zahájilo tuto profesi.

HISTORIE OBORU V ČESKÝCH ZEMÍCH

První základy českého zubního lékařství položil prof. **dr. František Nessel** (1830 –1876), magistr chirurgie a porodnictví. Dále byl žákem zakladatele vídeňské školy zubního lékařství prof. **dr. Georga C. Carabelliho.**

Předmět zubní lékařství v českém jazyce
začal na pražské univerzitě přednášet syn Františka Nessela
prof. dr. Eduard Nessel (1851 –1920).

První zubní klinika v Československu byla založena prof. Dr. Jesenským v letech 1920 – 1921.

STOMATOLOGICKÉ OBORY

Terapeutická stomatologie
- Záchovná (konzervativní) stomatologie
- Parodontologie
- Pedostomatologie

Stomatochirurgie
- Dentoalveolární chirurgie
- Maxilofaciální chirurgie

Ortopedická stomatologie
- Ortodoncie
- Stomatologická protetika

STOMATOGICKÁ RENTGENOLOGIE

V současné době se jedná již o samostatně definovanou stomatologickou subdisciplínu, která prodělává mimořádný vývoj spojený s objevy a zaváděním nových zobrazovacích metod, jakými jsou např. ortopantomogram, výpočetní tomografie (CT), Cone-Beam CT (CBCT), magnetická rezonance (MR), pozitronová emisní tomografie (PET) a metody invazivní radiologie

ThePhoto, автор: PhotoAuthor лицензируется в CCYYSA.

- http://extrastory.cz/zuby-se-vrtaly-uz-pred-9-000-lety-mayove-je-vykladali-drahokamy.html
- *Stomatologie pro dentální hygienistky a zubní instrumentářky*. Praha: Grada Publishing, 2015. ISBN 978-80-247-4865-8.